

Wymagania edukacyjne Krok w biznes i zarządzanie. Zakres podstawowy (~~klasa 1 lub~~klasa 2)

Wymagania na poszczególne oceny				
konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń:	rozszerzające (ocena dobra) Uczeń:	dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń:	wykraczające (ocena celująca) Uczeń:
Osoba przedsiębiorcza				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest przedsiębiorczość, • wyjaśnia różnice między komunikacją społeczną a komunikacją interpersonalną, • odróżnia komunikację werbalną od komunikacji niewerbalnej, • wyjaśnia, na czym polega wywieranie wpływu na ludzi, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy osoby przedsiębiorczej, • identyfikuje elementy, które składają się na kompetencje osoby przedsiębiorczej, • wyjaśnia, czym są bariery komunikacyjne i podaje ich przykłady, • wymienia techniki pozytywnego wywierania wpływu na ludzi, 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje swoje mocne i słabe strony, a następnie posiadane cechy osoby przedsiębiorczej, • określa własne kompetencje przedsiębiorcze, • określa, jakie znaczenie ma umiejętność komunikacji jako element kompetencji przedsiębiorczych, • wymienia zasady skutecznych negocjacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • określa związek między zachowaniami osoby przedsiębiorczej a szansami, które stwarza jej gospodarka rynkowa, • rozpoznaje wybrane techniki manipulacji i stosuje sposoby obrony przed manipulacją, 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje plan rozwoju własnych kompetencji przedsiębiorczych,
Podjęmowanie decyzji, praca zespołowa i kreatywne myślenie				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega zarządzanie czasem, • wyjaśnia znaczenie pracy zespołowej, • wyjaśnia, czym są innowacje, 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje etapy podejmowania decyzji, • wyjaśnia, na czym polega kreatywne myślenie i dlaczego pomaga ono w rozpoznawaniu szans rynkowych, • charakteryzuje główne 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje wybrane metody wspomagające podejmowanie decyzji (np. burzę mózgów), • stosuje wybrane techniki pobudzające kreatywność, • wyjaśnia na podstawie wybranych przykładów, jak 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje wybrane techniki zarządzania czasem (m.in. planuje zadania z uwzględnieniem swoich ról życiowych), • rozpoznaje i omawia bariery oraz problemy w tworzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • organizuje jako lider pracę hipotetycznego zespołu,

	bariery ograniczające kreatywne myślenie, <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia rodzaje innowacji, • wymienia przykłady źródeł innowacji, 	innowacje wpływają na zdolności konkurencyjne przedsiębiorstw,	i funkcjonowaniu zespołów,	
Zarządzanie projektami				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istotę projektu, • wymienia przykładowe cechy lidera zespołu projektowego, • wymienia możliwe źródła finansowania projektu, 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki decydujące o dobrej organizacji pracy zespołu, • wymienia i charakteryzuje role w projekcie, 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje cele projektu za pomocą metody SMART, • określa i charakteryzuje poszczególne etapy projektu na wybranym przykładzie, 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje strukturę prac projektowych, w tym określa zadania projektowe, • określa zadania i role poszczególnych członków zespołu na przykładzie wybranego projektu, • przygotowuje harmonogram i prosty budżet projektu, 	<ul style="list-style-type: none"> • weryfikuje na wybranym przykładzie harmonogram i budżet projektu oraz wprowadza konieczne zmiany w harmonogramie i budżecie, • identyfikuje główne problemy oraz ryzyka pojawiające się podczas realizacji projektu, a następnie dokonuje ich analizy w sprawozdaniu cząstkowym, • przygotowuje sprawozdanie z realizacji wybranego projektu,

Gospodarka rynkowa

<ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia, na czym polega rozwój społeczno-gospodarczy,• wymienia przejawy współczesnego patriotyzmu gospodarczego w życiu codziennym,• wymienia filary gospodarki rynkowej i je charakteryzuje,• wyjaśnia, czym są budżet państwa, nadwyżka budżetowa, deficyt budżetowy i dług publiczny,• wyjaśnia, czym jest rynek i jakie pełni funkcje w gospodarce,• wyjaśnia, na czym polega prawo popytu i prawo podaży,• wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>konsument, gwarancja, reklamacja, zakupy na odległość,</i>	<ul style="list-style-type: none">• określa rolę przedsiębiorczości w rozwoju społeczno-gospodarczym w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej,• wykazuje zalety gospodarki rynkowej,• analizuje dochody i wydatki budżetu państwa i przykładowej jednostki samorządu terytorialnego,• klasyfikuje rodzaje rynków według wybranych kryteriów,• wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące wielkość popytu,• wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące wielkość podaży,• wymienia i charakteryzuje podstawowe prawa konsumenta,	<ul style="list-style-type: none">• wymienia i omawia podstawowe parametry charakteryzujące gospodarkę (PKB, inflację, zatrudnienie, bezrobocie),• wyjaśnia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na funkcjonowanie państwa i gospodarki,• wymienia i charakteryzuje główne modele struktur rynkowych (monopol, oligopol, konkurencję monopolistyczną, konkurencję doskonałą),• wyjaśnia zjawiska nadwyżki rynkowej i niedoboru rynkowego,• wymienia instytucje zajmujące się ochroną konsumentów oraz określa cele i zadania tych instytucji,• określa, czym jest patriotyzm zakupowy oraz jakie są jego przejawy w życiu codziennym,	<ul style="list-style-type: none">• określa zależności między podmiotami gospodarki rynkowej,• analizuje na przykładzie przebieg krzywej podaży i krzywej popytu,• podaje różnice między reklamacją niezgodności towaru z umową a gwarancją,	<ul style="list-style-type: none">• wykazuje negatywne skutki ograniczonej konkurencji i potrzebę przeciwdziałania jej,• wyznacza na prostych przykładach punkt równowagi rynkowej,• sporządza przykładową reklamację,
---	---	--	--	--

Finanse osobiste

<ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia, czym jest pieniądź,• wyjaśnia, czym jest postawa wobec pieniędzy,• wymienia i wyjaśnia podstawowe zasady tworzenia budżetu gospodarstwa domowego,• wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>podatki, osoba fizyczna, osobaprawna</i>,• wymienia podstawowe rodzaje podatków w Polsce,• wyjaśnia, kto i od czego płaci podatek PIT,• definiuje dochód, przychód i kwotę wolną od podatku,	<ul style="list-style-type: none">• wymienia cechy pieniądza,• rozróżnia wybrane typy postaw ludzi wobec pieniędzy,• wymienia zalety i wady wybranych typów postaw ludzi wobec pieniędzy,• określa podstawowe kategorie dochodów i wydatków gospodarstwa domowego,• określa i omawia funkcje podatków,• przedstawia sposoby obliczania podatku PIT,	<ul style="list-style-type: none">• charakteryzuje funkcje i formy pieniądza,• wyjaśnia zjawisko inflacji,• określa własną postawę wobec pieniędzy,• wyjaśnia, czym jest dojrzałość finansowa,• omawia praktyczne sposoby zarządzania budżetem domowym,• wymienia i opisuje podatki opłacane przez członków gospodarstwa domowego,• dobiera sposób rozliczeń podatku PIT i ulgi możliwe do zastosowania,	<ul style="list-style-type: none">• omawia obieg pieniądza w gospodarce,• podaje przyczyny i skutki inflacji,• charakteryzuje poziomy dojrzałości finansowej,• formułuje rady dotyczące unikania spirali zadłużenia oraz możliwości wyjścia z niej,• charakteryzuje rolę podatku VAT,	<ul style="list-style-type: none">• wymienia sposoby przeciwdziałania inflacji,• wyjaśnia, czym jest inteligencja finansowa,• omawia wpływ podatków na funkcjonowanie gospodarki, przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych,
--	--	--	---	--

Usługi finansowe i ubezpieczenia społeczne				
<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje podziału instytucji rynku finansowego w Polsce, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>limit debetowy, kapitalizacja odsetek, karta płatnicza, gwarancja depozytów,</i> • wymienia podstawowe rodzaje usług bankowych, • wymienia i rozumie podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z bankowości elektronicznej, • wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>kredyt, kredyt konsumencki, rzeczywista roczna stopa oprocentowania, pożyczka, zastaw hipoteczny, zdolność kredytowa,</i> • identyfikuje rodzaje kredytów według różnych kryteriów, • wymienia zasady bezpieczeństwa i zagrożenia przy korzystaniu z systemów elektronicznych związanych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia międzysektorowe instytucje rynku finansowego w Polsce, • rozróżnia rodzaje kont osobistych, • porównuje oferty wybranych usług bankowych, • omawia podstawowe prawa przysługujące kredytobiorcy w wypadku umowy kredytu konsumenckiego, • wymienia najważniejsze kryteria oceny zdolności kredytowej stosowane przez banki, • podaje różnice między kredytem a pożyczką, • porównuje oferty banków i pozabankowych instytucji pożyczkowych w zakresie kredytów i pożyczek, • wymienia i charakteryzuje rodzaje ubezpieczeń według różnych kryteriów, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady funkcjonowania lokat bankowych, wymienia i charakteryzuje ich rodzaje, • identyfikuje rodzaje kart płatniczych, • wyjaśnia zasady wyboru najlepszej lokaty, z uwzględnieniem realnej stopy procentowej, • ocenia możliwość spłaty zaciągniętego kredytu przy określonym dochodzie, • wskazuje rolę Biura Informacji Kredytowej (BIK) w procesie przyznawania kredytów, • wyjaśnia relację zakresu ochrony i sumy ubezpieczenia do wysokości składki, • charakteryzuje system zabezpieczenia społecznego (ubezpieczenia społeczne i zdrowotne), • wymienia i charakteryzuje wybrane rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje najważniejsze instytucje rynku finansowego w Polsce oraz objaśnia ich znaczenie w funkcjonowaniu gospodarki, przedsiębiorstw i konsumentów, • wyjaśnia konieczność wczesnego rozpoczęcia systematycznego oszczędzania i inwestowania środków finansowych na emeryturę, 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przykładową umowę pożyczki,

<p>kredytami,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest ubezpieczenie, • wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>ubezpieczyciel, ubezpieczony, polisaubezpieczeniowa, ogólnewarunki ubezpieczenia, suma ubezpieczenia,</i> • wymienia i rozumie zasady bezpieczeństwa i zagrożenia przy korzystaniu z elektronicznych usług ubezpieczeniowych, • wymienia sposoby oszczędzania na emeryturę, 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje oferty zakładów ubezpieczeń na przykładzie ubezpieczenia nieruchomości, 	<p>ubezpieczeń osobowych,</p>		
<p>Oszczędzanie i inwestowanie</p>				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>inwestowanie, oszczędzanie, instrumentfinansowy, papierywartościowe, obligacje, akcje,</i> • wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>makler, indeks giełdowy, ceduła giełdowa, hossa, bessy,</i> • wymienia i charakteryzuje instytucje rynku kapitałowego w Polsce, 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje rodzaje inwestycji według różnych kryteriów (przedmiot inwestycji, podmiot inwestowania), • wymienia i omawia rynki giełdowe na GPW, • wymienia i charakteryzuje rodzaje funduszy inwestycyjnych, uwzględniając potencjalne zyski roczne oraz ryzyko 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i charakteryzuje inwestycje rzeczowe i finansowe, • wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami papierów wartościowych, • analizuje tabele z informacjami giełdowymi, • wyjaśnia mechanizm inwestowania w akcje na giełdzie papierów wartościowych na 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zależność między czasem i ryzykiem a zyskiem z inwestycji, • wyjaśnia, dlaczego ważne jest korzystanie z wiarygodnych informacji finansowych, • omawia działania podejmowane przed rozpoczęciem inwestowania na giełdzie, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rolę giełdy w gospodarce, • przeprowadza symulowaną alokację środków finansowych w wybrane formy oszczędzania i inwestowania, • ocenia przykłady praktyk i zachowań etycznych oraz nieetycznych na rynku finansowym i formułuje

<ul style="list-style-type: none"> • określa miejsce GPW w systemie rynku kapitałowego, • wyjaśnia, czym są fundusze inwestycyjne, • wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>jednostkaczesnictwa, certyfikatinwestycyjny</i>, • wymienia i charakteryzuje postawy oszczędzających i inwestorów, 	<p>wystąpienia strat,</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje prawdziwego inwestora, 	<p>przykładzie GWP,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wagę podstawowych wskaźników giełdowych w podejmowaniu decyzji dotyczących inwestowania na giełdzie, • wymienia i charakteryzuje kryteria wyboru formy inwestycji, • definiuje inwestowanie spekulacyjne w inwestycje alternatywne, • wykazuje różnice między inwestowaniem a hazardem, 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega zróżnicowanie stopnia ryzyka i wysokości potencjalnych zysków w zależności od rodzaju inwestycji oraz okresu inwestowania, • opisuje sposoby zachowania w sytuacji straty i zysku, 	<p>rekomendacje, co zrobić, żeby nie paść ofiarą nieuczciwych praktyk,</p>
--	---	---	---	--

Osoba przedsiębiorcza na rynku pracy

<ul style="list-style-type: none"> • definiuje planowanie własnej kariery zawodowej, • wyjaśnia, czym są kompetencje zawodowe i kompetencje edukacyjne, • wymienia i omawia sposoby poszukiwania pracy, • wyjaśnia, czym jest aktywne poszukiwanie pracy, • wymienia i omawia elementy dokumentów aplikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje swoje cele zawodowe zgodnie z zasadą SMART, • wyjaśnia, na czym polega rozpoznanie rynku pracy (uwzględniając zawody deficytowe i nadwyżkowe, najczęstsze oczekiwania pracodawców), • wymienia najczęstsze błędy w CV i listach motywacyjnych, • eksponuje swoje zalety, • wymienia najczęściej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przykładowe kariery zawodowe znanych ludzi, • rozpoznaje i ocenia własne kompetencje, • uzasadnia konieczność jednoczesnego korzystania z kilku metod szukania pracy, • przygotowuje dokumenty aplikacyjne związane z ubieganiem się o pracę, • dokonuje autoprezentacji podczas symulowanej 	<ul style="list-style-type: none"> • planuje swoją karierę zawodową, wyróżniając jej etapy, • porównuje swoje kompetencje z oczekiwaniami pracodawców i ocenia własne szanse i zagrożenia na rynku pracy, • charakteryzuje trudności, z którymi borykają się osoby bezrobotne poszukujące pracy, • koryguje swoje 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje plan swojej ścieżki edukacyjnej adekwatny do planu kariery zawodowej, • analizuje formy zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych, a następnie wskazuje podstawowe cechy odróżniające je od umowy o pracę, • analizuje poszczególne rodzaje umów o pracę, a następnie wskazuje ich
--	---	--	---	--

<p>(uwzględniając Europass),</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady pisania CV i listu motywacyjnego, • definiuje rozmowę kwalifikacyjną, • wymienia i charakteryzuje zasady rozmowy kwalifikacyjnej, • definiuje różnice pomiędzy zatrudnieniem a samozatrudnieniem oraz podaje ich zalety i wady, • wymienia rodzaje umów o pracę, • wymienia formy rozwiązania umowy o pracę, • wymienia umowy cywilnoprawne (umowę-zlecenie, umowę o dzieło), • rozróżnia zachowania etyczne i nieetyczne zarówno pracodawcy, jak i pracownika, 	<p>popelniane błędy podczas rozmowy kwalifikacyjnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe prawa i obowiązki pracowników (w tym pracowników młodocianych) oraz pracodawcy, • charakteryzuje reguły moralne i normy prawne jako elementy etycznego postępowania, • wymienia, rozróżnia oraz charakteryzuje podstawowe wartości etyczne w biznesie, • definiuje, czym jest mobbing, 	<p>rozmowy kwalifikacyjnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przejawy mobbingu, jego skutki oraz sposoby przeciwdziałania mu, • wymienia zasady etycznego pracownika (kodeks etyczny), 	<p>wystąpienie na podstawie konstruktywnej informacji zwrotnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, z czego wynikają różnice między wynagrodzeniem brutto a wynagrodzeniem netto, • wymienia konsekwencje nieetycznych zachowań w relacjach pracownik – pracodawca, 	<p>zalety i wady z punktu widzenia pracownika oraz pracodawcy,</p>
---	--	---	--	--

Przedsiębiorstwo

<ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>styl kierowania, motywowanie, efekt synergii,</i>• wymienia cechy dobrego przywódcy (kierownika lub lidera) zespołu,• wymienia główne sposoby motywowania pracowników,• wymienia sposoby poszukiwania pomysłu na własny biznes,• wyjaśnia, czym jest biznesplan,• definiuje mikro- i makrootoczenie projektowanego przedsiębiorstwa,• definiuje, czym są przychód, koszty i dochód,• wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>etyka zawodowa,</i>• wymienia działania etyczne i nieetyczne w biznesie,• wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>korupcja,</i>	<ul style="list-style-type: none">• wymienia i charakteryzuje elementy oraz przebieg procesu zarządzania,• wymienia i omawia zasady organizacji pracy w przedsiębiorstwie,• wymienia style zarządzania i wyjaśnia, na czym one polegają,• wymienia i opisuje możliwe źródła finansowania działalności gospodarczej,• wskazuje najczęstsze przyczyny niepowodzeń przedsiębiorstwa,• wymienia i omawia zasady sporządzania biznesplanu,• wymienia i charakteryzuje elementy biznesplanu,• wymienia i charakteryzuje rodzaje kosztów,• wymienia, rozróżnia oraz charakteryzuje podstawowe wartości etyczne w biznesie,• identyfikuje rodzaje korupcji,• wymienia przyczyny	<ul style="list-style-type: none">• dowodzi skuteczności łączenia różnych sposobów motywowania i kontrolowania podwładnych,• wyjaśnia, na czym polega kontrolowanie w procesie zarządzania przedsiębiorstwem,• znajduje pomysł na własną działalność gospodarczą na podstawie analizy rynku i doświadczenia innych przedsiębiorców,• wymienia i charakteryzuje etapy zakładania własnej działalności gospodarczej,• uzasadnia przydatność sporządzania biznesplanu niezależnie od etapów rozwoju przedsiębiorstwa,• sporządza w zespole wstępną koncepcję własnego biznesu,• analizuje mikro- i makrootoczenie projektowanego przedsiębiorstwa,	<ul style="list-style-type: none">• wykazuje znaczenie zarządzania w osiąganiu celów przedsiębiorstwa,• dokonuje oceny pomysłu na własną działalność gospodarczą pod względem innowacyjności,• identyfikuje mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia projektowanego przedsiębiorstwa, wykorzystując metodę SWOT,	<ul style="list-style-type: none">• wykazuje znaczenie ochrony własności intelektualnej w prowadzonej działalności,• dokonuje prezentacji koncepcji własnego biznesu i na podstawie komunikatów zwrotnych modyfikuje jej elementy,• dokonuje rachunku zysków i strat,• tworzy i analizuje plan finansowy projektowanego przedsiębiorstwa.
--	---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none">• definiuje i omawia istotę i cele społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw.	<p>i skutki oraz sposoby przeciwdziałania korupcji,</p> <ul style="list-style-type: none">• wymienia i charakteryzuje korzyści dla otoczenia wynikające ze społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw,• wymienia i charakteryzuje korzyści dla firm wynikające ze społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw.	<ul style="list-style-type: none">• dowodzi negatywnego wpływu szarej strefy na gospodarkę.		
--	--	---	--	--